

DATOS IDENTIFICATIVOS

Historia do poder e das institucións

Materia	Historia do poder e das institucións			
Código	002G250V01908			
Titulación	Grao en Xeografía e Historia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Presedo Garazo, Antonio			
Profesorado	Presedo Garazo, Antonio			
Correo-e	antonio.presedo@uvigo.es			
Web	http://fatic.uvigo.es			
Descrición xeral	Estudio xeral do poder e das principais institucións político-administrativas que o sustentan, así como a súa evolución a través do tempo.			

Competencias

Código	
B2	Comprender os procesos que se desenvolven en diversas escalas espazo-temporais e en diversos contextos socio-culturais
B5	Valorar as necesidades e problemas da sociedade e as aportacións (en termos de contribución efectiva) xeradas dende os ámbitos xeográfico-históricos, tendo en conta a necesaria igualdade social e entre sexos, a discapacidade e a educación para a paz.
C12	Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado
C13	Conciencia de respecto polos puntos de vista que se derivan de antecedentes culturais/nacionais
C14	Coñecemento da estrutura diacrónica xeral do pasado.
C18	Coñecemento e habilidade para usar os instrumentos de recompilación de información tales como catálogos bibliográficos, inventarios de arquivo e referencias electrónicas.
D5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento
D7	Capacidade de razoamento crítico.
D10	Atención á diversidade e á multiculturalidade.
D16	Coñecemento doutras culturas.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Análise dos comportamento humanos e as estratexias de distintas institucións e organizacións sociais, políticas e relixiosas ao longo da Historia	B2	C12	D5
	B5	C13	D7
		C14	D10
		C18	D16
Avaliación do proceso de construción dalgúns elementos esenciais da evolución humana	B2	C12	D5
	B5	C13	D7
		C14	D10
		C18	D16
Compromiso coa ética e responsabilidade social como cidadán e profesional	B2	C12	D5
	B5	C13	D7
		C14	D10
		C18	D16
Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e á súa contorna	B2	C12	D5
	B5	C13	D7
		C14	D10
		C18	D16

Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso de fontes históricas e das interpretacións historiográficas	B2 B5	C12 C13 C14 C18	D5 D7 D10 D16
Análise crítico das tradicións historiográficas sobre temas controvertidos ou de interese xeral	B2 B5	C12 C13 C14 C18	D5 D7 D10 D16
Participación en seminarios, previa realización de lecturas, sobre un tema concreto	B2 B5	C12 C13 C14 C18	D5 D7 D10 D16
Elaboración e presentación, oral e escrita, de traballos monográficos, individuais ou colectivos, baseados en fontes e bibliografía específicas	B2 B5	C12 C13 C14 C18	D5 D7 D10 D16

Contidos

Tema	
1. Introducción. Da Antigüidade ao Medioevo.	1.1. A historia e historiografía do poder e das institucións. O poder como determinante dos procesos políticos. 1.2. Relixión e poder a través da historia. 1.3. Poder político e institucións na Antigüidade. Da Antigüidade ao xurdimento dos Reinos.
2. O Antigo Réxime (da fragmentación feudal ao Estado Moderno).	2.1. A cultura do dereito común (I. Orden política e xurisdicción na Idade Media). 2.2. A cultura do dereito común (II. Tradición monárquica e formación das monarquías absolutas). 2.3. Expansión Ultramarina. Xurisdicción e goberno político. 2.4. Ilustración e crise da monarquía absoluta.
3. Modernidade e constitucionalismo.	3.1. O liberalismo político e os estados liberais. Modernidade e codificación. 3.2. As desviacións do Estado liberal: ditaduras, totalitarismo e autoritarismo. 3.3. Principais sistemas políticos actuais. 3.4. Os Estados democráticos: organización do poder e institucións.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Traballos de aula	7	14	21
Traballos tutelados	6	20	26
Seminarios	6	6	12
Titoría en grupo	4	2	6
Presentacións/exposicións	6	6	12
Eventos docentes e/ou divulgativos	2	0	2
Sesión maxistral	12	25	37
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	4	20	24
Informes/memorias de prácticas	2	7	9
Outras	0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Sesión orientada a presentar a materia, tomar contacto co alumnado e recopilar información sobre as súas competencias, motivación e interese pola mesma.
Traballos de aula	Elaboración de traballos relacionados cos contidos do temario e sesións maxistrais, entre os que se inclúen a realización de algúns exercicios prácticos (con algunhas sesión nun arquivo histórico ou biblioteca universitaria) e resolución de problemas.
Traballos tutelados	Elaboración de traballos por parte dos alumnos a partir de fontes bibliográficas, ben de xeito individual ou ben en grupo, orientados a profundizar ou completar parte do temario, que deberán ser presentados e debatidos na aula.
Seminarios	Traballo de aula individual ou en grupos informais, orientado a afondar nunha parte dos contidos ou aspectos concretos do temario, debido a súa especial dificultade, relevancia, interese práctico ou oportunidade.

Titoría en grupo	Sesións encamiñadas a orientar, facer un seguimento e aclarar dúbidas ao alumnado sobre os contidos da materia, preparación e realización das diversas actividades así como das probas de avaliación.
Presentacións/exposicións	Exposición e defensa por parte do alumnado do traballo tutelado.
Eventos docentes e/ou divulgativos	Horas reservadas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía e a Facultade de Historia.
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da materia ou dunha parte dos mesmos por parte do profesor e presentación das liñas básicas para o desenvolvemento das actividades relacionadas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	A atención personalizada consistirá en resolver as dúbidas relacionadas coa lectura e análise dos diversos materiais que formarán parte dos exercicios prácticos. O seguimento realizarase na aula e a través do curso virtual na plataforma de teledocencia habilitada en FaiTic (Uvigo).
Traballos tutelados	A atención personalizada consistirá en resolver as dúbidas que lle podan xurdir ó alumnado mentres leva a cabo a elaboración de ditos traballos tutelados. O seguimento realizarase na aula e a través do curso virtual na plataforma de teledocencia habilitada en FaiTic (Uvigo).
Seminarios	A atención personalizada consistirá en resolver as dúbidas relacionadas coa lectura de materiais bibliográficos que se van tratar nos seminarios. O seguimento realizarase na aula e a través do curso virtual na plataforma de teledocencia habilitada en FaiTic (Uvigo).
Titoría en grupo	A atención personalizada consistirá en resolver as dúbidas sobre os contidos teóricos e as actividades prácticas da materia. O seguimento realizarase na aula e a través do curso virtual na plataforma de teledocencia habilitada en FaiTic (Uvigo).

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Traballos de aula	Entrega, nas datas sinaladas, dun dossier-informe final cos exercicios prácticos, traballos e actividades dirixidas desenvoltas tanto na aula como fora dela, seguindo os criterios establecidos previamente polo docente. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Capacidade de xestión da información e o coñecemento	20	B2	C12 C14	D5
Traballos tutelados	Presentación e entrega, en data sinalada, dos traballos realizados polo alumno, que deberán ser expostos e debatidos na aula. Valorarase o marco teórico, a estrutura, articulación e presentación formal do traballo, a claridade expositiva, a capacidade de síntese e madurez do estilo ensaístico do alumno. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado.	30	B2	C12	D5 D7 D10
Sesión maxistral	Realización dunha proba na que se abordarán os coñecementos teóricos sobre a materia, a capacidade de estruturación e relación cos contidos. Para superar a materia será preciso acadar nesta proba unha cualificación de 5 puntos. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento da estrutura diacrónica xeral do pasado. Capacidade de razonamento crítico.	40	B2	C14	D5 D7
Outras	Asistencia e participación activa nas sesións teóricas, titorías e outras actividades. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Atención á diversidade e multiculturalidade. Conciencia de respecto polos puntos de vista que se derivan de antecedentes culturais/nacionais.	10	B2 B5	C12 C13 C14 C18	D5 D7 D10 D16

Outros comentarios sobre a Avaliación

Todos/as os/as estudantes matriculados na materia teñen dereito a realizar os exames finais. Aqueles/as alumnos/as que non se acollan á modalidade presencial examinaranse de todo o programa da materia, o cal deberán preparar a partir da bibliografía básica sinalada. Asemade, deberán realizar obrigatoriamente un traballo práctico ou bibliográfico relacionado coa materia, o cal será comunicado ao profesor responsable con anterioridade ao remate das sesións presenciais e entregado na data do exame final. Este último suporá o 70% da nota final e o traballo práctico o 30%.

Bibliografía. Fontes de información

BIBLIOGRAFÍA BÁSICA

Lorente, M.; Vallejo, J. (coords.), Manual de historia del derecho, Valencia, Editorial Tirant lo Blanch, 2012
Molina, I, Conceptos fundamentales de Ciencia Política, Madrid, Editorial Alianza, 2007, 2ª edición
Jelen, T.G. e Wilcox, C. (eds.), Religión y política: una perspectiva comparada, Akal, 2006
Sodaro, M. J. et al., Política y Ciencia política. Una introducción, Madrid, McGraw-Hill, 2006, 2010
Truyol y Serra, A., Historia de la Filosofía del Derecho y del Estado, Madrid, Alianza Editorial, 1995, 3 vols.
Vallés, J. M., Ciencia Política: una introducción, Barcelona, Editorial Ariel Ciencia Política, 2010, 8ª edición
Vallespin, F. (ed.), Historia de la teoría política, 6 vols., Madrid, 1990-1995

BIBLIOGRAFÍA ESPECÍFICA

Anderson, P., El Estado absolutista, Madrid, Siglo XXI, 2007 (10.ª ed. española)
Bujan, Federico F., Fundamentos clásicos de la democracia y la administración, Madrid, Ediciones Académicas, UNED, 2010
Cappellini, P. e Sordi, B. (eds.), Codici. Una riflessione di fine milenio. Atti dei convegno, Firenze 26-27 ottobre 2000; esp. trabajos de P. Capellini, B. Clavero e A. M. Hespanha, Milán, A. Giuffrè Editore, 2002, pp. 11-166
Clavero, B., Temas de Historia del Derecho: Derecho común (=Id, El Derecho común, Salamanca, 1994), Sevilla,, 1979
Ellul, J., Historia de las Instituciones de la Antigüedad : instituciones griegas, romanas, bizantinas y franca, Madrid, Aguilar, 1970
Fontana, J., Por el bien del imperio. Una historia del mundo desde 1945. Pasado & Presente, Barcelona, 2011
Fioravanti, M (ed.), El Estado Moderno en Europa. Instituciones y Derecho, Madrid, Trotta, 2004
Foucault, M, Microfísica del poder, Madrid, Ediciones La Piqueta, 1993 (1ª ed. 1979)
Fioravanti, M., Los derechos fundamentales. Apuntes de historia de las constituciones, Madrid, 1996
Grossi, P., El orden jurídico medieval, Madrid, Marcial Pons, 1996
Hespanha, A.M., Cultura jurídica europea, síntesis de un milenio, Madrid, 2002
Linz, Juan J., Sistemas totalitarios y regímenes autoritarios, en Obras Escogidas, vol. 3, Ed. J.R. Montero y T. Jeffrey Miley, Madrid, Centro de Estudios Políticos y Constitucionales, 2009
Pérez Semper, M.ª A., Las monarquías del absolutismo ilustrado, Madrid, Síntesis, 1993
Weber, M., La sociología del poder. Los tipos de dominación, Madrid, Alianza Editorial, 2010

Recomendaciones

Outros comentarios

Ao longo do curso entregarase documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través dos cursos Moodle da plataforma TEM@, polo que todos/as os/as alumnos/as deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.
